

MAIN
*Multilingual Assessment Instrument
for Narratives*

N. Gagarina, D. Klop, S. Kunnari,
K. Tantele, T. Välimaa,
U. Bohnacker & J. Walters

Basque version

Translated and adapted by
Maria-José Ezeizabarrena

(based on the revised version in English)

© ZAS Papers in Linguistics 64 (2020)

How to cite this version:

Gagarina, N., Klop, D., Kunnari, S., Tantele, K., Välimaa, T., Bohnacker, U. & Walters, J. (2019). MAIN: Multilingual Assessment Instrument for Narratives – Revised. Materials for use. *ZAS Papers in Linguistics*, 63. Basque version. Translated and adapted by Ezeizabarrena, M.J.

MAIN: Basque

Narrazioak hizkuntza askotan neurtzeko tresna (Euskal MAIN)

Maria-José Ezeizabarrena

The Multilingual Assessment Instrument for Narratives (MAIN), euskaraz ‘*Narrazioak hizkuntza askotan neurtzeko tresna*’, 2012an diseinatu zuten, oso txikitan hizkuntza bat edo gehiago bereganatzen dituzten haurren narrazioetarako trebeziak neurtzeko. Hasiera batean, MAIN 3 eta 10 urte bitarteko haurrentzat garatu zen, baina ikerketa berriek tresna hau haur zaharragoekin, nerabeekin eta helduekin ere erabil daitekeela erakutsi dute. Haurrek narrazioak ulertzeko eta ekoizteko duten trebetasuna neurtzeko aukera ematen du diseinu honek, haurrek dakizkiten hizkuntza bat baino gehiagotan, eta ipuinak kontarazteko edo elizitzateko hainbat modalitatetan, gainera: eredu-ipuina, birkontakteta eta kontakteta. 2012ko bertsioa 15 hizkuntza eta hizkuntza-konbinaketetan testatutako 3 eta 10 urte bitarteko 500dik gora haur elebakar eta elebidunen datu-bilketan oinarrituta garatu zuten.

2019an ingelesezko bertsioa berrikusi zuten, 2013-2019 bitartean Alemanian, Errusian eta Suedian jasotako 700 haur elebakar eta elebidunen MAIN datuetan oinarrituta: 2500dik gora ipuin-transkribapenak eta 24.000 inguru lagunen ulermen- galderen erantzunak osatu zuten lagin hura. EUSKARAZko bertsio honek 2019ko azkeneko ingelesezko bertsioa du oinarri.

MAINek lau istorio paralelo barne-hartzen ditu. Istorio bakoitza oso kontuz diseinatutako sei irudiko sekuentzia bat da, antolaketa-eredu multidimentsional baten barruan. Istorioek kontrolatu - (edo neurtu-)tako konplexutasun kognitibo eta linguistikoa dute, pareko makroegitura eta mikroegitura, eta baita pareko egokitasun maila eta sendotasun kulturala ere.

MAIN oraindik arautze bidean badago ere, badaude jada estandarizatutako prozedurak ebaluazioan, esku-hartzean eta ikerketan erabil daitezkeenak. MAINen erabilerari buruzko zehaztasun gehiago jakiteko ikus bedi (ingelesez idatzitako) *ZAS Papers in Linguistics* 63 (2019, pp. iv-xii)-eko “*Background on MAIN – Revised, how to use it and adapt it to other languages*” kapitulua. Ondoko estekan dago eskuragarri: www.leibniz-zas.de/en/research/publications.

Dokumentu honek ondorengoak barne-hartzen ditu:

- Ebaluaziorako jarraibideak
- *Katuaren, Txakurraren, Txorikumeen eta Ahuntzumeen* ipuinen: Protokoloak eta Puntuazio-orriak
- Galdetegiak
- Istorioen gidoiak

Ebaluaziorako Jarraibidea

MAIN, 3-10 urte bitarte inguruko haurrentzat dago hasiera batean pentsatuta, baina erabil daiteke haur zaharragoekin, nerabe eta helduekin ere. MAINek biak neurtzen ditu, narrazioen ulermena eta ekoizpena. Istorioa kontarazteko modu baterako baino gehiagotarako aukera ere ematen du: Eredu-ipuina, birkontaketa eta kontaketa. Kontarazteko prozedura bat edo beste aukeratzea ebaluazioaren helburuen eta beharren arabera izango da. Hala, aztertzaileek nahierara erabaki dezakete (adz. eredu-ipuina/ birkontaketa eta ondoren kontaketa, edo kontaketa bakarrik eginaraztea).

MAIN diseinuak haur bera hizkuntza batean baino gehiagotan ebaluatzeko aukera ematen du, eta edozein hizkuntza izan daiteke ebaluatzeko lehenengoa. Haur elebidunen kasuan, bi hizkuntzak 4tik 7egunera bitarteko tartean testatu beharko liriteke, hizkuntzen arteko eragina ahalik eta txikiena izan dadin, eta baita entrenamenduarena eta *carry-over efektua* edo aurretik egin izanaren efektua ekiditeko. Testuinguru elebakarra sortu eta *code-switching* edo hizkuntza-txandakatzea eragozteko haurrak EZ lituzke pertsona berak testatu beharko bi hizkuntzetan.

Materialak

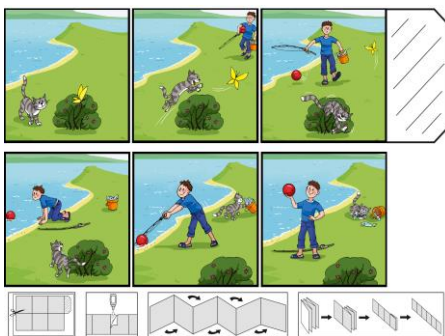
- 4 ipuinen irudi-sekuentziak, *Txorikumeak*, *Ahuntzumeak*, *Katua* eta *Txakurra* (ipuineko hiruna kopia (koloretakoak), kopia bakoitza bere gutunazalean: 12 gutunazal, guztira).
- 4 istorio-gidoi / testu-estimuluak: *Txorikumeak*, *Ahuntzumeak*, *Katua* eta *Txakurra*.
- Grabatzeko (audio- edo bideo-) ekipoa.
- Puntuazio-protokoloak, makroegituraren analisiarenak, barne-egoera terminoena eta ulermen-galderenak.
- Galdetegia (gurasoek betetzekoa).

Jarraibidea

Materialak nola prestatu

1. Irudiak jaisteko jo esteka honetara: www.leibniz-zas.de/en/service-transfer/main
2. PDF fitxategi bakoitza (irudi-sekuentzia/istorioa) hiru aldiz inprimatu, koloretan, kalitate oneko inprimagailuan, A4 orrialde zurietan, irudi bakoitza 9 X 9 cm-ko neurriarekin.
3. Irudiei atzeko aldean (1-6) zenbakia jarri.
4. Irudiak bi lerrotan moztu.
5. Irudiak elkarrekin erantsi, 6 irudiko zerrenda bat osatuaz, beheago ikusten den bezala, eta bi unetan tolestu (1 hartu, 2 hartu, tolestu, 3 hartu, 4 hartu, tolestu, 5 hartu, 6 hartu).

Kontuz: Ez moztu eta ez erabili “nola tolestu” jarraibidehauetako irudi txikiak.

6. Irudi-sekuentzia bakoitza (6 irudiak) gutunazal banatan sartu, eta markatu bakoitza kolorez edo bestelako markaren bat baliatuaz (adibidez, puntuak), ipuina identifikatzeko.

Ebaluaketa nola egin

- Ziurta ezazu ipuinen protokoloak eta jarraibideak ondo ezagutzen dituzula.
- Presta ezazu saioa grabatzeko audio-/bideo ekipoa. Grabatzen jarri, beroketa-saioa hasi aurretik. Ziurta ezazu saio osoa grabatzen duzula, ulermen-galderei haurrak ematen dien erantzunak barne.
- Beroketa saioak aurretik duzun eskarmentuan eta ingurune kulturean oinarrituta egon beharko luke. Haurrarekin hitz egiterakoan saiatu harreman ona sortzen eta galdera batzuk egin iezazkiozu haurrak NZ-galderak ulertzen dituela ziur izateko. Galdetu, adibidez: *nola izena du zure lagun onenak? Telebistan zer gustatzen zaizu ikustea? Gustatzen al zaizu ipuinak kontatzea? Gustatzen al zaizu ipuinak entzutea?*
- Ziurta ezazu irudi-segida bera barruan duten hiru gutunazalak mahaigainean daudela ebaluaketa hasi aurretik. (Aurkezteko modu honekin, haurrak zera pentsatzea nahi da, aztertzaileak ez dakiela haurrak aukeratu duen gutunazal barruan zein istorio dagoen. Hartara, irudiak aurkezterakoan sor daitekeen ezagutza partekatuaren efektua kontrolatzea lortu nahi da).
- Ebaluaketa, istoriaren protokoloetako jarraibidean adierazi bezala egin behar da. Jarraitu, mesedez, hitz egiteko bultzagarrietarako gomendioak (ikus bultzagarriak beheago).
- Irudien aurkezpenari buruzko informazio gehigarria: esperimentuak irauten duen bitartean garrantzizkoa da zu haurraren parean eserita jartzea, haurrak irudiei eusten dienean (berak) ikusteko moduan eustea, berari begira eta irudiak zuri bizkar emanez, zuk ez ikusteko moduan. Haurrak irudiak ateratzen dituenean, esan irudiak zabaldu behar dituela eta istorio osoari erreparatzeko, lehenengo iruditik hasita, ondorengoa esanez: *“irudiak ikusi, baina niri erakutsi gabe. Istorioa ZUK bakarrik ikusi behar duzu eta.”* (haurrak irudiei eusteko eta irudiak desplegatze arazoak dituela irudituz gero, eutsi zerorrek irudiei, irudiak haurrari begira jarrita, zuk haien atze alde).
- Haurra ipuina kontatzeko prest dagoenean, lagundu iezaiozu irudiak berriro 3 ataletan tolesten. Toleste prozesua irudiei begiratu gabe bidera dezakezu, haurra oraindik irudiei eusten dagoen bitartean. Azaldu iezaiozu haurrari istorioa kontatzen hasi behar duela lehenengo bi irudiei begiratu. 1 eta 2 irudiak ikusten bukatutakoan hurrengo bi irudien zabaltzea bideratu (1-4 irudiak zabaldua egongo dira orain). Haurrak kontatzen amaitutakoan, bidera ezazu hurrengo bi irudien zabaltzea, hartara, istorio osoa zabaldua egoteko moduan.
- Haurrak istorioa kontatzen/birkontatzen amaitutakoan, aurkeztu itzazu ulermen-galderak, ondorengoa esanez: *“Orain ipuinari buruzko galdera batzuk egingo dizkizut”*. Ulermen-galderak egiten dituzun bitartean eutsi irudi-segidei zabalik, irudi guztiak haurrarentzat eta ikertzailearentzat mahai gainean ikusgarri egon daitezten.
- Saioa amaitutakoan, kontaketa(k) transkribatu eta puntuatu haurraren ekoizpena eta ulermena puntuazio-orrietan.
- **Gogoratu:** Puntuazio-orrietako aukeren zerrenda ez da osoa. Makroegituraren osagai bat (asmoa, saiakera, emaitza, barne-egoera terminoa) identifikatuztat ematen da hura adierazteko moduko hitzak daudela irudituz gero. Erabil ezazu eskuliburua, gida modura.

Bultzagarriak

1. Ez ezazu istorioa haurraren partez hasi. Anima ezazu haurra ipuina kontatzera (irudia seinalatuaz) *“Konta idazu istorioa”* esanez.
2. Hitz egiteko bultzagarriak gutxienez 10 s(egundo) itxaron ondoren eman behar dira, eta haurrari ezer ez esateko itxura hartutakoan bakarrik. Orduan bakarrik bultzatu behar da haurra, aurrena *“bale...”, “ongi...”, “zure txanda...”* esanez. Mesedez, OSO kontuz ibili bultzagarriekin, aztertutakotaldeen arteko desberdintasunik, ikertzailearen-efektua delakoa, alegia, ez sortzeko. Itxaron 10 s inguru arte: haurrak isilik segitzen badu, bultzatu, esanez: *“konta idazu zer gertatzen den”*. Ipuinaren erdian haurra isiltzen bada, anima ezazu jarraituzera, esanez; *“besterik?”, “segí”, “konta idazu gehiago”, “goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean”*.

3. Ez dio inportik haurrak, kontaktetan zehar, pertsonaiak nola adierazten dituen; ez zuzendu esaten duena. Haurrak gertaera, protagonista, eta abar adierazteko hitza aurkitzen ez badu, eta trabatuta dagoela antzemanaz gero edo laguntza eskatzen badu, animatu, esanez “*zuk jarri, nahi duzun izena*” “*zuk nola deituko zenioke horri?*”.
4. Ez egin horrelako galderak (haurraren kontaktetan etenik edo eraginik ez sortzeko, esaldi osatu gabeak edota erreferentzia deiktikoak saihesteko asmoarekin):
 - a) “zertan ari da hemen?”, “nor dabil korrika?”
 - b) “*zer da hau?*”, “*zer/nor ikusten duzu irudian/marrazkian?*”
5. Bere bizipenen istorioa kontatzen hasten bada, adibidez, “*horrelako txori bat ikusi dut goizean*” edo “*amarekin erosketak egitera joango naiz eskolatik ateratakoan ...*”, eman denbora piskabat haurrari bizipena kontatzeko eta ondoren eska iezaiozu goxo-goxo irudietako ipuina kontatzeko (Azterketatik at utzi kontaktetarako garrantzirik ez duen atal hori).
6. Zure aurreko eskarmentuak edota ingurune kulturalak hala eskatuta, litekeena da haurra animatzeko hitzen bat edo beste esan nahi izatea, adibidez “*ongilondo*”, “*bale*”, irudi pare bakoitzaren ondoren (eta hurrengo pare a zabaldu aurretik). (Hori lagungarria izan daiteke transkribatzaile/kodetzailearentzat ere, esaldiak zein irudi-pareri dagozkion errazago jakiteko). Baina hobe halakorik ez egitea, kontaketa eten edo haurrak haria galtzea eragin dezakeela iruditzen bazaizu.

Nola (ez) alderatu istorioen emaitzak

- Haur elebidun bat bi hizkuntzatan testatzerakoan ez erabili Katuarena edota Txakurrarena hizkuntza baterako eta Txorikumeena edota Ahuntzumeena besterako.
- Saihestu Katuarena edota Txakurrarena momentu batean erabiltzea ere, hurrena beste momentu bateko Txorikumeena edota Ahuntzumeenarekin alderatzeko.
- Zergatik? MAINeko ipuinak ezin direlako nolnahi alderatu. Azkenaldiko emaitzek erakutsi dutenez, zenbait ñabardura daude lau istorioak desberdin izatea eragiten dutenak, batez ere ulermen galderei dagokienean. Txorikumeena eta Ahuntzumeena paretsuak dira; Katuarena eta Txakurrarena ere nahikoa parekoak dira baina desberdinak dira zenbait ezaugarritan Txorikumeen eta Ahuntzumeen ipuinekin alderatuta, adibidez, traman, pertsonai-kopuruan eta ulermen-galdera batzuetan. Horregatik, ziurta ezazu alderatzen duzuna ez direla sagarrak eta udareak.
- Kontu izan haur taldeak MAINekin testatzerakoan eta egoki orekatutako prozedurak erabili, aukeratutako istorioaren eragina edota modalitatearen (birkontaketa, eredu-ipuina, kontaketa) ahalik eta txikiena izan dadin.

Ikerketarako prozedurak orekatzen

Ipuinak orekatutako hurrenkera aurkeztu behar dira, hizkuntzari dagokionean, eta baita istorio-motari dagokionean ere (Katu/Txakurrarenak (nagusiki) eredu-ipuina/ birkontaketa eta Txorikume/ Ahuntzumeenak (nagusiki) kontaketa). Hurrengo prozedura erabili, orekatua izan dadin (hizkuntza bakarrean testatzez gero, erabil bedi ausazko prozedura haurrentzat: 1, 2, 5 eta 6 zenbakiak edo 3, 4, 7 eta 8):

Haur zenbakia	Hizkuntza	Eredu-ipuina/ Birkontaketa	Kontaketa	Hizkuntza	Eredu-ipuina/ Birkontaketa	Kontaketa
1	H1	Katua	Txorikumeak	H2	Txakurra	Ahuntzumeak
2	H1	Katua	Ahuntzumeak	H2	Txakurra	Txorikumeak
3	H2	Katua	Ahuntzumeak	H1	Txakurra	Txorikumeak
4	H2	Katua	Txorikumeak	H1	Txakurra	Ahuntzumeak
5	H1	Txakurra	Txorikumeak	H2	Katua	Ahuntzumeak
6	H1	Txakurra	Ahuntzumeak	H2	Katua	Txorikumeak
7	H2	Txakurra	Ahuntzumeak	H1	Katua	Txorikumeak
8	H2	Txakurra	Txorikumeak	H1	Katua	Ahuntzumeak

Kontuan izan istorio eta kontrastetako modu desberdinen emaitzak ezin direla zuzenean konparatu (ikus gorago).

Protokoloa. Katuaren Ipuina.

Kontaketa / Birkontaketa / Eredupuina

Hauraren izen-abizenak: _____

Jaiotze data: _____

Testatze data: _____

Adina, testaren egunean (urte; hilabeteak): _____

Sexua: _____

Aztertzailearen izen-abizenak: _____

H₂-rekin hasitako adina (urte; hilabeteak): _____

Haur-eskolan hasitako data: _____

Haur-eskolaren izena: _____

Ziurta ezazu gutunazal guztiak mahai gainean daudela testa hasterako. Presta ezazu saioa grabatzeko hots grabagailua. Grabazioa beroketa hasi aurretik abiarazi.

Beroketa

Galdetu, adibidez: *nola izena du zure lagun onenak? Telebistan zer gustatzen zaizu ikustea? Gustatzen al zaizu ipuinak kontatzea? Gustatzen al zaizu ipuinak entzutea?*

Jarraibidea

Kontaketarako Jarraibidea

Hauraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest?*

Lehen bi irudiak zabaldu. Esan haurrari: *ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen. Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: “Kontaidazu ipuina” (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan, hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: “*besterik?*”, “*segi*”, “*konta idazu gehiago*”, “*goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean*”. Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: “*Bukatzen duzunean esan e?*”.*

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Birkontaketarako Jarraibidea

Hauraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi ondo. Prest? Aurrena ipuina nik kontatuko dizut eta gero zuk niri kontatu.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da (1 irudia seinalatuz): Behin batean katu jostalari batek tximeleta hori bat ikusi zuen sasi/zuhaixka baten gainean. Salto egin zuen, tximeleta harrapatu nahi zuelako. Bitartean, mutiko bat pozik zetorren arrantza egitetik,*

balde/pertz bat eta baloi bat eskuetan. Katua tximeletaren atzetik zebilen eta hari begira jarri zen mutikoa.

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak bistan egongo dira hala). *Tximeletak azkar-azkar alde egin zuen hegan, eta katua sasitara/zuhaixkara erori zen. Mina hartu zuen eta oso haserre zegoen. Mutikoak hartu zuen sustoarekin baloiak ihes egin zion eskutik. Baloia pirika uretara zihoala ikusi zuenean negarrez esan zuen: "Oh ez!, hara nire baloia!" Triste zegoen eta baloia berreskuratatu nahi zuen. Bitartean, katua mutikoaren balde/pertzaz konturatu zen eta pentsatu zuen: "arrain bat harrapatuko dut".*

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6rako irudi guztiak ikusteko moduan egongo dira hala). *Tarte horretan mutikoa kanaberarekin baloiari uretatik tiraka hasi zen. Ez zen konturatu katuak arraina harrapatu ziola. Bukaeran, katua gustora zegoen halako arrain goxoa jaten eta mutikoa pozik zegoen bere baloia berreskuratuta.*

Eta hemen amaitzen da ipuina.

Irudiak zabaldu, lehenengo 2ak haurrak bakarrik ikusteko moduan. Esan haurrari: *orain ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen.* Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: *"Kontaidazu ipuina"* (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan, hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: *"besterik?", "segi", "konta idazu gehiago", "goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean"*. Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: *"Bukatzen duzunean esan e?"*.

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Eredu-ipuinerako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu.* Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. *Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest? Nik ipuina kontatuko dizut eta gero galdera batzuk egingo dizkizut.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da (1 irudia seinalatuz): Behin batean katu jostalari batek tximeleta hori bat ikusi zuen sasi/zuhaixka baten gainean. Salto egin zuen, tximeleta harrapatu nahi zuelako. Bitartean, mutiko bat pozik zetorren arrantza egitetik, balde/pertz bat eta baloi bat eskuetan. Katua tximeletaren atzetik zebilen eta hari begira jarri zen mutikoa.*

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak bistan egongo dira hala). *Tximeletak azkar-azkar alde egin zuen hegan, eta katua sasitara/zuhaixkara erori zen. Mina hartu zuen eta oso haserre zegoen. Mutikoak hartu zuen sustoarekin baloiak ihes egin zion eskutik. Baloia pirika uretara zihoala ikusi zuenean negarrez esan zuen: "Oh ez!, hara nire baloia!" Triste zegoen eta baloia berreskuratatu nahi zuen. Bitartean, katua mutikoaren balde/pertzaz konturatu zen eta pentsatu zuen: "arrain bat harrapatuko dut".*

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6rako irudi guztiak ikusteko moduan egongo dira hala). *Tarte horretan mutikoa kanaberarekin baloiari uretatik tiraka hasi zen. Ez zen konturatu katuak arraina harrapatu ziola. Bukaeran, katua gustora zegoen halako arrain goxoa jaten eta mutikoa pozik zegoen bere baloia berreskuratuta.*

Eta hemen amaitzen da ipuina.

Eta hemen amaitzen da ipuina esan ondoren, hasi ulermen-galderak egiten.

Puntuazio-orria. Katuaren Ipuina.

I Atala: Ekoizpena

A. Ipuinaren Egitura; B. Egituraren Konplexutasuna; C. Barne-egoera terminoak (BET)

A. Ipuinaren Egitura

		Erantzun zuzenen adibideak¹	Puntuak
A1.	Hasiera	Erreferentziako denbora edota tokia, adz. behin batean/ bazen behin/ behin omen zen... Laku batean / laku baten ondoan/ ibai baten ondoan/ ur ondoan/ itsas-ertzean / belaze batean....	0 1 2 ²
<i>1. Gertaera: Katua (Gertaerako pertsonaiak: katua eta tximeleta)</i>			
A2.	BET abierako gertaera bezala	Katua jostalaria zen/ kurioa zen/ jakinmina zuen Katuak tximeleta ikusi zuen	0 1
A3.	Helburua	Katuak tximeleta harrapatu / lortu/ ehizatu nahi zuen/ tximeletarekin jolastu nahi zuen ADITZA (harrapa-, har-, lor-, ehiza-, josta-)tzeko	0 1
A4.	Saiakera	Katuak aurrera/ gora salto egin zuen Katuak harrapatu zuen/ ehizean/ ehizatzen hasi zen Katua ADITZA (harrapa-, har-, lor-, ehiza-, josta-) -tzen saiatu / hasi zen	0 1
A5.	Emaitza	Katua(k) sasitara/ zuhaixka gainera erori zen/ ez zuen tximeleta harrapatu/ ez zen nahikoa azkar mugitu Tximeleta(k) alde egin zuen/ hegan joan zen/ azkarregia zen	0 1
A6.	BET erreakzio bezala	Katua(k) haserre/ disgustatuta/ zaurituta zegoen/ mina hartu zuen Tximeleta pozik/ kontent zegoen	0 1
<i>2. Gertaera: Mutikoa (Gertaerako pertsonaia: mutikoa)</i>			
A7.	BET abierako gertaera bezala	Mutikoa triste/ penatuta/ baloiarekin kezkatuta Mutikoak baloia uretan ikusi zuen	0 1
A8.	Helburua	Mutikoak baloia hartzea/ berreskuratzea erabaki /nahi zuen ADITZA (lortu)-tzeko	0 1
A9.	Saiakera	Mutikoa baloia uretatik ateratzen hasi/aritu zen /tiraka hasizen	0 1
A10.	Emaitza	Mutikoak baloia lortu/ berreskuratu / atzera hartu zuen Baloia onik atera zen	0 1
A11.	BET erreakzio bezala	Mutikoa pozik/ kontentu/ alai zegoen/ lasaitu egin zen (baloia berreskuratuta)	0 1
<i>3 Gertaera: Katua (Gertaerako pertsonaia: katua)</i>			

¹ Zalantza izanez geroz, edo haurren erantzuna puntuazio-orri honetan agertzen ez bada, begiratu eskuliburuan.

² Zero puntu, erantzunik ez badago; puntu 1, erantzun zuzenagatik, 2 puntu, biak, denbora eta tokia adieraziz geroz.

A12.	BET abierako gertaera bezala	Katua gosetuta/ arrainarekin interesatuta zegoen/ arraina gustatzen zitzaion Katua(k) arraina ikusi zuen/ arrainaz konturatu zen	0 1
A13.	Helburua	Katuak arraina ohostu/ebatsi/ harrapatu/ lortzea erabaki /nahi zuen ADITZA (jan, lortu)-tzeko	0 1
A14.	Saiakera	Katua arraina(ri) heltzera/ harrapatzera / hartzera doa/ ebasten/ aritu / ibili / saiatu zen Katuak arraina (pertz/baldetik) atera/ heldu/ tira / arraia ikutu Katua saiatu/aritu/ahalengidu + ADITZA (lortu, hartu)-tzen	0 1
A15.	Emaitza	Katuak arraina jan/lortu zuen	0 1
A16.	BET erreakzio bezala	Katua haseta zegoen/ pozik/ alai/ gustora/ zegoen / ez zegoen triste jada /haserrea joan zitzaion/ goserik gabe	0 1
A17.	Puntuak guztira 17tik:		

B. Egitura konplexutasuna

SE sekuentzia kopurua	H sekuentzia soil kopurua (S eta E gabe)	HS / HE sekuentzia kopurua	HSE sekuentzia kopurua
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Barne-egoera adierazteko Terminoak (BET)

C1.	<p>BET adibide kopuru totalak. BETen artean daude:</p> <p>Pertzepzio-terminoak adz.: <i>ikusi, entzun, sentitu, aditu, usaindu...</i></p> <p>Egoera psikologiko-terminoak adz.: <i>egarrituta, goseak, nekatuta, minduta ...</i></p> <p>Konszientzia-terminoak adz.: <i>bizirik, esna(tuta), adi, argi egon...</i></p> <p>Emozio-terminoak adz.: <i>triste, pozik, haserre, kezkatuta, ikaratuta, etsita, beldurtuta, harro, alai, seguru (sentituz), lasai, harrituta...</i></p> <p>Pentsatu-aditzak adz.: <i>nahi, pentsatu, uste, jakin, ahaztu, erabaki, sinestu, plana izan/ egin ...</i></p> <p>Esan-aditzak adz.: <i>esan, deitu, oihu egin, garrasi egin, buila atera, hots egin...</i></p>
-----	---

II Atala: Ulermena

		Erantzun zuzenen adibideak	Erantzun okerren adibideak	Puntuak
0	Gustatu al zaizu ipuina?	Beroketa-galdera, puntuatzen ez duena		
D1.	zergatik egiten du salto, katuak? (1-2 irudiak seinalatu) (1. Gertaera: Helburua)	Tximeleta lortu/ harrapatu/ ehizatu nahi du/ tximeletarekin jolastu/ jostatu nahi du Tximeleta ADITZA (lortu, harrapatu)-tzeko	Alde egiten du/ korri egiten du/ salto egin nahi du Katuak beti ibiltzen dira saltoka/ korrika	0 1
D2.	Nola sentitzen da katua? (3. irudia seinalatu) (BET erreakzio bezala)	Haserre/ gaizki/ pena hartuta/ minez/ zaurituta/ ez ondo/ deseroso	Ongi / pozik	0 1
D3.	(D3 galdetu, kasu honetan bakarrik: haurrak D2 ondo erantzuten badu, baina azalpenik eman gabe. D2n ondo erantzun badu, puntu bat eman D3n eta segi D4ra.) Zer uste duzu, zergatik ote dago katua haserre/ mina hartuta/ zaurituta...? ³	Tximeleta harrapatu ezin zuelako/ sasitara erori zelako Mina hartzen da sasitara / arantzetara eroriz gero(z) Tximeletak alde egiten du/ alde egin zuen	Erantzun desegokia	0 1
D4.	Zergatik sartu zuen mutikoak kanabera uretan? (5. irudia seinalatu) (Gertaera 2: Helburua)	Baloia berreskuratu / hartu nahi du Baloia ADITZA (lortu, hartu, berriro izan)- TEKO/ nahi du	Uretan jostatzeko	0 1
D5.	Zer moduz, nola sentitzen da mutikoa? (6. irudia seinalatu) (BET erreakzio bezala)	Ondo/ ederkil/ pozik/ alai/ gustora	Gaizki/ haserre/ amorratuta/ triste	0 1
D6.	(D6 kasu honetan bakarrik galdetu: haurrak D5 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D5 ondo erantzun badu, puntu bat jarri D6n eta segi D7ra.) Zergatik uste duzu mutikoa ondo/ pozik/ alai/ gustura ... dagoela? ⁴	Baloia berreskuratu du Baloia ADITZA (lortu, hartu)-tzeko gai izan da	Irrifarrez dago/ hala ematen du / bestelako erantzun desegokiren bat	0 1
D7.	Zergatik heltzen dio katuak arrainari? (5. irudia seinalatu) (Gertaera 3: Helburua)	Arraia jatea / edukitzea erabaki / nahi du Mutikoa begira ez dagoenean aprobetxatzen du ez zuen tximeleta lortu / harrapatu	Arrainarekin jostatu nahi du	0 1

³ Haurrak D2ren erantzunean esandako BET bera erabili.

⁴ Haurrak D5en erantzunean esandako BET bera erabili.

		Katuak arraia jaten dute (esanahi generikoa) Arraina goxoa izaten da		
D8.	Imaginatuz mutikoak katuak ikusten duela. Nola sentituko da mutikoa? (6. irudia seinatu) (BET erreakzio bezala)	Gaizki / haserre/ triste/ amorratuta/ ez ondo	Ondo/ ongi/ ederki/ pozik/ alai/ gustora	0 1
D9.	<i>(D9 kasu honetan bakarrik galdetu: haurrak D8 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D8 ondo erantzun badu, puntu bat jarri D9n eta segi D10era.)</i> Zergatik uste duzu mutikoa gaizki / haserre/ amorratuta eta abar sentitzen dela? ⁵	Katuak bere arraina jan du / jaten ari da/ harrapatu du/ hartu du Mutikoak arraina berak jan / eduki nahi zuen Arraina mutikoarena zen	Kanabera lurrean zegoen, edo bestelako erantzun desegokiren bat	0 1
D10.	Mutikoa katuaren laguna izango al da? Zergatik?	Ez. Eman arrazoi bat, gutxienez (katuak arraina jan/ ohostu/ lapurtu) edo bestelako erantzun egokiren bat	Bai / Ez dakit/ beste erantzun desegokiren bat	0 1
D11.	Puntuak guztira 10etik:			

⁵ Haurrak D8ren erantzunean esandako BET bera erabili.

Protokoloa. Txakurraren Ipuina.

Kontaketa / Birkontaketa / Eredupuina

Haurraren izen-abizenak: _____

Jaiotze data: _____

Testatze data: _____

Adina, testaren egunean (urte; hilabeteak): _____

Sexua: _____

Aztertzailearen izen-abizenak: _____

H₂-rekin hasitako adina (urte; hilabeteak): _____

Haur-eskolan hasitako data: _____

Haur-eskolaren izena: _____

Ziurta ezazu gutunazal guztiak mahai gainean daudela testa hasterako. Presta ezazu saioa grabatzeko hots grabagailua. Grabazioa beroketa hasi aurretik abiarazi.

Beroketa

Galdetu, adibidez: *nola izena du zure lagun onenak? Telebistan zer gustatzen zaizu ikustea? Gustatzen al zaizu ipuinak kontatzea? Gustatzen al zaizu ipuinak entzutea?*

Jarraibidea

Kontaketarako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest?*

Lehen bi irudiak zabaldu. Esan haurrari: *ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen. Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: “Kontaidazu ipuina” (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: “besterik?”, “segi”, “konta idazu gehiago”, “goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean”. Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: “Bukatzen duzunean esan e?”.*

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Birkontaketarako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi ondo. Prest? Aurrena ipuina nik kontatuko dizut eta gero zuk niri kontatu.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da (1 irudia seinalatuz): Behin batean txakur jostalari batek sagu gris bat ikusi zuen zuhaitz baten ondoan eserita. Salto egin zuen, sagua harrapatu nahi zuelako. Bitartean, mutiko bat pozik zetorren erosketak egitetik,*

poltsa bat eta puxika/globo bat eskuetan. Txakurra saguaren atzetik zebilen eta hari begira jarri zen mutikoa.

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak ikusteko moduan egongo dira hala). Xaguak azkar-azkar alde egin zuen korrika eta txakurrak zuhaitzaren kontra jo zuen. Mina hartu zuen eta oso haserre zegoen. Mutikoak hartu zuen sustoarekin puxikak/globoak ihes egin zion eskutik. Puxika/globoak zuhaitz gainera zihoala ikusitakoan esan zuen, negarrez, "Oh ez!, hara nire puxika/globo!". Triste zegoen eta bere puxika/globoak berreskuratu nahi zuen. Bitartean, txakurra mutikoaren poltsaz konturatu zen eta pentsatu zuen: "saltxitxa bat harrapatuko dut".

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6rako irudi guztiak ikusteko moduan egongo dira hala). Tarte horretan, mutikoa puxika/globoari tiraka hasi zen, zuhaitzetik jaisteko. Ez zen konturatu txakurrak saltxitxa harrapatu ziola. Bukaeran, txakurra gustora zegoen halako saltxitxa goxoa jaten eta mutikoa pozik zegoen baloia berreskuratuta.

Eta hemen amaitzen da ipuina.

Irudiak zabaldu, lehenengo 2ak haurrak bakarrik ikusteko moduan. Esan haurrari: *orain ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen.* Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: "Kontaidazu ipuina" (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: "besterik?", "segi", "konta idazu gehiago", "goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean". Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: "Bukatzen duzunean esan e?".

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Eredu-ipuinerako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu.* Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. *Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest? Nik ipuina kontatuko dizut eta gero galdera batzuk egingo dizkizut.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da (1 irudia seinalatuz): Behin batean txakur jostalari batek sagu gris bat ikusi zuen zuhaitz baten ondoan eserita. Salto egin zuen, sagua harrapatu nahi zuelako. Bitartean, mutiko bat pozik zetorren erosketak egitetik, poltsa bat eta puxika/globo bat eskuetan. Txakurra saguaren atzetik zebilen eta hari begira jarri zen mutikoa.*

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak ikusteko moduan egongo dira hala). Saguak azkar-azkar alde egin zuen korrika eta txakurrak zuhaitzaren kontra jo zuen. Mina hartu zuen eta oso haserre zegoen. Mutikoak hartu zuen sustoarekin puxika/globoak ihes egin zion eskutik. Puxika/globoak zuhaitz gainera zihoala ikusitakoan esan zuen, negarrez, "Oh ez!, hara nire puxika/globo!". Triste zegoen eta bere puxika/globoak berreskuratu nahi zuen. Bitartean, txakurra mutikoaren poltsaz konturatu zen eta pentsatu zuen: "saltxitxa bat harrapatuko dut".

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6rako irudi guztiak ikusteko moduan egongo dira hala). Tarte horretan, mutikoa puxika/globoari tiraka hasi zen, zuhaitzetik jaisteko. Ez zen konturatu txakurrak saltxitxa harrapatu ziola. Bukaeran, txakurra gustora zegoen halako saltxitxa goxoa jaten eta mutikoa pozik zegoen baloia berreskuratuta.

Eta hala amaitzen da ipuina.

Eta hala amaitzen da ipuina esan ondoren, hasi ulermen galderak egiten.

Puntuazio-orria. Txakurraren Ipuina.

I Atala: Ekoizpena

A. Ipuinaren Egitura; B. Egitura konplexutasuna; C. Barne Egoera Terminoak (BET)

A. Ipuinaren Egitura

		Erantzun zuzenen adibideak⁶	Puntuak
A1.	Hasiera	Erreferentziako denbora edota tokia, adz. behin batean/ baten behin/ behin omen zen... Baso baten/ parke baten/ belaze batean/ zuhaitz baten ondoan/ zuhaitz baten azpian/ bide ertzean...	0 1 2 ⁷
<i>1. Gertaera: Txakurra (Gertaerako pertsonaiak: txakurra eta xagua)</i>			
A2.	BET abierako gertaera bezala	Txakurra jostalaria zen/ txakurrak jakinmina zuen Txakurrak sagu bat ikusi zuen	0 1
A3.	Helburua	Txakurrak sagua harrapatu/ lortu/ sagua ren atzetik ibili nahi zuen / saguarekin jostatu nahi zuen ADITZA (harrapatu, lortu, jolastu)-tzeko	0 1
A4.	Saiakera	Txakurrak salto egin zuen Txakurra(k) harrapatu / harrapatzen hasi Txakurra saiatu zen ADITZA (harrapatu, lortu, heldu, ehizatu...)-tzen	0 1
A5.	Emitza	Txakurra(k) kolpea hartu zuen buruan / zuhaitzaren kontra jo zuen/ zuhaitzarekin txokatu zen/ ez zuen sagua lortu/ ez zen nahikoa azkarra izan Sagua(k) ihes egin zuen/ zuhaitzaren atzeko aldera joan zen azkarregia zen	0 1
A6.	BET erreakzio bezala	Txakurra(k) pena hartu zuen/ haserretu egin zen/ mina hartu zuen Sagua pozik / alai/ lasaituta zegoen	0 1
<i>2. Gertaera: Mutikoa (Gertaerako pertsonaia: Mutikoa)</i>			
A7.	BET abierako gertaera bezala	Mutikoa triste zegoen/ bere puxika/ globoa rekin kezkatuta Mutikoak puxika/ globoa zuhaitz (gain)ean ikusi zuen	0 1
A8.	Helburua	Mutikoa(k) puxika/ globoa berreskuratzea erabaki/ nahi zuen ADITZA (lortu, berreskuratu)-tzeko	0 1
A9.	Saiakera	Mutikoa puxika/ globoa zuhaitz gainetik jaisteko puxika/ globoari tiraka aritu/ saiatu zen Mutikoak puxika/ globoa hartzeko salto egin zuen/ besoa luzatu zuen/ (baloia) iritsi zuen/ (zuhaitzera) igo zen	0 1
A10.	Emitza	Mutikoak puxika/ globoa berreskuratu zuen Puxika/ Globoa leku seguruan zegoen	0 1

⁶ Zalantza izanez geroz, edo haurraren erantzuna puntuazio-orri honetan agertzen ez bada, begiratu eskuliburuan.

⁷ Zero puntu, erantzunik ez badago; puntu 1, erantzun zuzenagatik, 2 puntu, biak, denbora eta tokia adieraziz geroz.

A11.	BET erreakzio bezala	Mutikoa pozik/ alai/ gustura/ lasaituta (Puxika/ Globoa lortuta / berreskuratuta)	0	1
<i>Gertaera 3: Txakurra (Gertaerako pertsonaia: Txakurra)</i>				
A12.	BET abierako gertaera bezala	Txakurra(k) saltxitxak ikusi/ antzeman zituen (poltsan)/ saltxitxekin konturatu zen Txakurra(ri) gosetuta zegoen / saltxitxekin interesatuta zegoen / saltxitxazalea zen/ saltxitxak gustatzen zitzaizkion	0	1
A13.	Helburua	Txakurrak saltxitak lortu/ eskuratu/ jan/ eduki/ ostu/ lapurtu nahi zituen/ lortzea erabaki zuen ADITZA (jan, lortu)-tzeko	0	1
A14.	Saiakera	Txakurra saltxitxei heltzen/ tiraka/ saltxitxak hartzen/ harrapatzen/ ohostutzen/ ebasten ari zen Txakurrak saltxitxak (poltsatik ateratzeko) tiraka/ saltxitxei heldu / saltxitxak poltsatik atera zituen Txakurra ADITZA (lortu, hartu)-tzen saiatu zen	0	1
A15.	Eraitza	Txakurrak saltxitxak jan / lortu zituen	0	1
A16.	BET erreakzio bezala	Txakurra gustura/ pozik/ alai/ zegoen / txakurrari gosea kendu zitzaion	0	1
A17.	Puntuak guztira 17tik:			

B. Egitura konplexutasuna

SE sekuentzia kopurua	H sekuentzia soil kopurua (S eta E gabe)	HS / HE sekuentzia kopurua	HSE sekuentzia kopurua
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Barne Egoera adierazteko Terminoak (BET)

C1.	<p>BET adibide kopuru totalak. BETen artean daude:</p> <p>Pertzepzio-terminoak adz.: <i>ikusi, entzun, sentitu, aditu, usaindu...</i></p> <p>Egoera psikologiko-terminoak adz.: <i>egarrituta, goseak, nekatuta, minduta ...</i></p> <p>Konszientzia-terminoak adz.: <i>bizirik, esna(tuta), adi, argi egon...</i></p> <p>Emozio-terminoak adz.: <i>triste, pozik, haserre, kezkatuta, ikaratuta, etsita, beldurtuta, harro, alai, seguru (sentituz), lasai, harrituta...</i></p> <p>Pentsatu-aditzak adz.: <i>nahi, pentsatu, uste, jakin, ahaztu, erabaki, sinestu, plana izan/ egin ...</i></p> <p>Esan-aditzak adz.: <i>esan, deitu, oihu egin, garrasi egin, buila atera, hots egin...</i></p>
------------	---

II Atala: Ulermena

		Erantzun zuzenen adibideak	Erantzun okerren adibideak	Puntuak
0	Gustatu al zaizu ipuina?	Beroketa galdera, puntuatzen ez duena		
D1.	Zergatik egiten du salto txakurrak? (1-2 irudiak seinalatu) (1. Gertaera: Helburua)	Sagua lortu/ harrapatu/ ehizatu nahi du / saguarekin jolasteko Sagua nahi du Sagua ADITZA (lortu, harrapatu)-tzeko	Alde / korri / salto egin nahi zuen Txakurrak beti dabilta saltoka	0 1
D2.	Nola sentitzen da txakurra? (3. irudia seinalatu) (BET erreakzio bezala)	Haserre/ gaizki/ mina hartuta/ minduta/ ondo ez/ deseroso	Ondo / pozik / ongi	0 1
D3.	(D3 galdetu, kasu honetan bakarrik: haurrak D2 ondo erantzuten badu, baina azalpenik eman gabe. D2n ondo erantzun badu, puntu bat eman D3n eta segi D4ra.) Zergatik uste duzu, zergatik ote dago txakurra haserre / etsita / triste etab.? ⁸	Ezin izan zuen saga harrapatu/ ez zuen lortu harrapatzerik/ buruan kolpea hartu zuen/ zuhaitzaren kontra jo zuen Mina hartzen da zuhaitzaren kontra joz gero Saguak alde egin zuen	Erantzun desegokia/ zerikusi gutxikoa	0 1
D4.	Zergatik egiten du goruntz salto mutikoak? (5. irudia seinalatu) (2. Gertaera: Helburua)	Puxika/ Globoa lortu/ hartu/ berreskuratu nahi du Bere Puxika/ Globoala ADITZA (lortu, hartu...)-tzeko	Zuhaitzera/ zuhaitzetara igotzeko	0 1
D5.	Zer moduz, nola sentitzen da mutikoa? (6. irudia seinalatu) (BET erreakzio bezala)	Ondo/ ongi/ alai/ gustura/ pozik	Gaizki/ haserre/ amorratuta/ triste	0 1
D6.	(D6 kasu honetan bakarrik galdetu: haurrak D5 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D5 ondo erantzun badu, puntu bat jarri D6n eta segi D7ra.) Zergatik uste duzu dagoela pozik/ alai mutikoa? ⁹	Puxika/ Globoa berreskuratu du puxika/ globoa ADITZA (lortu, hartu...) ahal izan du/ -tzeko gai izan da	Irrifarrez dago/ zutik dagoela ematen du, edo bestelako erantzun desegokiren bat edo zerikusi gutxikoa	0 1
D7.	Zergatik hartzen ditu txakurrak saltxitxak? (5. irudia seinalatu) (Gertaera 3: Helburua)	Saltxitxak jan/ eduki/ ostu/ ebatsi nahi dituelako / erabaki duelako	Poltsarekin jostatu nahi du	0 1

⁸ Haurrak D2ren erantzunean esandako BET bera erabili.

⁹ Haurrak D5en erantzunean esandako BET bera erabili.

		Aukera aprobetxatzen du mutikoa begira ez dagoenean Ez zuen sagua harrapatzerik lortu/ ezin izan zuen zuen sagua harrapatu. Txakurrei saltxitxak / haragia ... gustatzen zaie (esanahi orokorra) Saltxitxak goxoak izaten dira		
D8.	Imajinatu mutikoak txakurra ikusten duela. Nola sentituko zen? (6. irudia seinalatu) (BET erreakzio bezala)	Gaizki / haserre/ triste/ amorratuta Ondo ez	Ondo/ ederki/ pozik/ gustura/ alai	0 1
D9.	<i>(D9 kasu honetan bakarrik galdetu: haurrak 8 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D8 ondo erantzun badu, puntu bat jarri D9n eta segi D10era.)</i> Zergatik uste duzu mutikoa gaizki/ haserre/ amorratuta... sentituko dela? ¹⁰	Txakurrak saltxitxak jan zizkion/ jaten ari da/ kendu zizkion Mutikoak saltxitxak berak jateko nahi zituen Saltxitxak mutikoarenak ziren	Erantzun desegokia	0 1
D10.	Lagunak izango al dira mutikoa eta txakurra? Zergatik?	Ez. Eman arrazoi bat, gutxienez (Txakurrak saltxitxak jan/ harrapatu zituen) edo bestelako erantzun egokiren bat	Bai / Ez dakit/ Bestelako erantzun desegokiren bat	0 1
D11.	Puntuak guztira 10etik:			

¹⁰ Haurrak D2ren erantzunean esandako BET bera erabili.

Protokoloa. Txorikumeen Ipuina.

Kontaketa / Birkontaketa / Eredupuina

Haurraren izen-abizenak: _____

Jaiotze data: _____

Testatze data: _____

Adina, testaren egunean (urte; hilabeteak): _____

Sexua: _____

Aztertzailearen izen-abizenak: _____

H₂-rekin hasitako adina (urte; hilabeteak): _____

Haur-eskolan hasitako data: _____

Haur-eskolaren izena: _____

Ziurta ezazu gutunazal guztiak mahai gainean daudela testa hasterako. Presta ezazu saioa grabatzeko hots grabagailua. Grabazioa beroketa hasi aurretik abiarazi.

Beroketa

Galdetu, adibidez: *nola izena du zure lagun onenak? Telebistan zer gustatzen zaizu ikustea? Gustatzen al zaizu ipuinak kontatzea? Gustatzen al zaizu ipuinak entzutea?*

Jarraibidea

Kontaketarako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest?*

Lehen bi irudiak zabaldu. Esan haurrari: *ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen. Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: “Kontaidazu ipuina” (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: “besterik?”, “segi”, “konta idazu gehiago”, “goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean”. Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: “Bukatzen duzunean esan e?”.*

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Birkontaketarako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi ondo. Prest? Aurrena ipuina nik kontatuko dizut eta gero zuk niri kontatu.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da (1 irudia seinalatuz): Behin batean txorikumeen batek bere umeak oso gosetuta zeudela ikusi zuen. Habiatik/Kabitik hegan atera zen txorikumeentzako janari bila joateko. Katu gosetu batek ama habiatik/kabitik*

ateratzen ikusi eta miauka esan zuen: “mmm, bikain, begira zer daukagun habian/kabian!”

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak ikusteko moduan jarriaz). Txori-ama bere umeentzako zizare/har handi batekin itzuli zen, baina ez zuen katua ikusi. Pozik zegoen bere txorikumeei halako zizare/har goxoa ekarrita. Bitartean, katu gaiztoa zuhaitzera igotzen hasi zen, txorikume bat harrapatu nahi zuelako. Txorikumeetako bati heldu zion. Inguruan zebilen txakur adoretzu batek txorikumeak arrisku handian zeudela ikusi zuen. Katua geldiarazi eta txorikumeak salbatzea erabaki zuen.

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6ra bitarteko irudiak bistan). Katuari esan zion: “Utzi txorikumeak pakean”. Eta orduan katuari isats/buztanetik heldu eta zuhaitzetik behera bota zuen. Katuak txorikumea askatu zuen, eta txakurra katua uxatu zuen. Txakurra oso pozik zegoen txoriak salbatzea lortu zuelako, eta katua goseak/jan gabe gelditu zen.

Eta hemen amaitzen da ipuina.

Irudiak zabaldu, lehenengo 2ak haurrak bakarrik ikusteko moduan. Esan haurrari: *orain ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen.* Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: “*Kontaidazu ipuina*” (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: “*besterik?*”, “*segi*”, “*konta idazu gehiago*”, “*goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean*”. Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: “*Bukatzen duzunean esan e?*”.

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Eredu-ipuinerako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu.* Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. *Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest? Nik ipuina kontatuko dizut eta gero galdera batzuk egingo dizkizut.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da* (1 irudia seinalatuz): *Behin batean txori-ama batek bere umeak oso gosetuta zeudela ikusi zuen. Habiatik/Kabitik hegan atera zen txorikumeentzako janari bila joateko. Katu gosetu batek ama habiatik/kabitik ateratzen ikusi eta miauka esan zuen: “mmm, bikain, begira zer daukagun habian/kabian!”*

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak bistan egongo dira hala). Txori-ama bere umeentzako zizare/har handi batekin itzuli zen, baina ez zuen katua ikusi. Pozik zegoen bere txorikumeei halako zizare/har goxoa ekarrita. Bitartean, katu gaiztoa zuhaitzera igotzen hasi zen, txorikume bat harrapatu nahi zuelako. Txorikumeetako bati heldu zion. Inguruan zebilen txakur adoretzu batek txorikumeak arrisku handian zeudela ikusi zuen. Katua geldiarazi eta txorikumeak salbatzea erabaki zuen.

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6rako irudi guztiak ikusteko moduan egongo dira hala). Katuari esan zion: “Utzi txorikumeak pakean”. Eta orduan katuari isats/buztanetik heldu eta zuhaitzetik behera bota zuen. Katuak txorikumea askatu zuen, eta txakurra katua uxatu egin zuen. Txakurra oso pozik zegoen txoriak salbatzea lortu zuelako, eta katua goseak/jan gabe gelditu zen.

Eta hemen amaitzen da ipuina.

Eta hemen amaitzen da ipuina esan ondoren, hasi ulermen-galderak egiten.

Puntuazio-orria. Txorikumeen Ipuina.

I Atala: Ekoizpena

A. Ipuinaren Egitura; B. Egitura konplexutasuna; C. Barne Egoera Terminoak (BET)

A. Ipuinaren Egitura

		Erantzun zuzenen adibideak ¹¹	Puntuak
A1.	Hasiera	Erreferentziako denbora edota tokia, adz. behin batean/ egun batean/ behin omen zen... baso batean/ belaze batean/ lorategi batean/ parke batean/ txori-kabi batean/ zuhaitz baten gainean	0 1 2 ¹²
<i>1. Gertaera: Txori-ama (Gertaerako pertsonaiak: txori-ama eta txorikumeak)</i>			
A2.	BET abierako gertaera bezala	Txorikumeak gosetuta zeuden/ jana nahi zuten/ jan- eskean zeuden/ <Ama/ Txoria/ Guraso(ak/ek)...> txorikumeak gosetuta zeudela/ jan nahi zutela <u>ikusi zu(t)en</u>	0 1
A3.	Helburua	Txori-amak jaten eman nahi zien txorikumei/ zizare/har/ jana harrapatu/ ekarri/ lortu/ bilatu ADITZA (jana lortu)-tzea	0 1
A4.	Saiakera	Txori-ama(k) hegan alde egin/ hegan atera/ jan bila joan/ jan bila abiatu Txori-ama saiatu + ADITZA (jana lortu)-tzen	0 1
A5.	Emaizta	Txori-ama(k) lortu/ hartu/ ekarri/ janarekin etorri/ itzuli/ harra ekarri/ umeei jana eman Txorikumeek jana/ zizare/harra jaso	0 1
A6.	BET erreakzio bezala	Txori-ama pozik/ alai/ gustora zegoen Txorikumeak pozik/ alai/ gustora / goserik gabe/ gosea kenduta	0 1
<i>2. Gertaera: Katua (Gertaerako pertsonaiak: katua eta txorikumea(k))</i>			
A7.	BET abierako gertaera bezala	Katua(k) ama <u>ikusi zuen</u> hegan ateratzen/ alde egiten/ Txorikumeak bakarrik zeudela <u>ikusi zuen</u> / jana zegoela <u>ikusi zuen</u> Katua(k) gosetuta zegoen/ "ze goxua/gozoa" pentsatu zuen	0 1
A8.	Helburua	Katua(k) txorikumea/-k jan/ harrapatu/ hil nahi z(it)uen ADITZA (jan, harrapatu, hil, lortu)-tzea nahi/-tzeko	0 1
A9.	Saiakera	Katua zuhaitzera igo(tzen) aritu Katua txorikumea harrapatzen / lortzen saiatu zen Katua(k) (zuhaitz gainera) igo/ salto egin	0 1
A10.	Emaizta	Katuak txorikumeari heldu / harrapatu zuen Katua(k) ia + ADITZA (harrapatu, lortu)	0 1
A11.	BET erreakzio bezala	Katua pozik zegoen Txoria/-k ikaratuta/ negarrez/ izututa/ minez garraisika zegoen/ zeuden	0 1
<i>Gertaera 3: Txakurra (Gertaerako pertsonaiak: txakurra, katua eta txorikumea(k))</i>			
A12.	BET abierako	Txakurra(k) txoria arriskuan zegoela/ katuak txoriari heldu ziola/ txoria harrapatu zuela <u>ikusi zuen</u> Txoria/-k arriskuan zegoen/zeuden	0 1

¹¹ Zalantza izanez geroz, edo haurren erantzuna puntuazio-orri honetan agertzen ez bada, begiratu eskuliburuan.

¹² Zero puntu, erantzunik ez badago; puntu 1, erantzun zuzenagatik; 2 puntu, biak, denbora eta tokia adieraziz geroz.

	gertaera bezala		
A13.	Helburua	Txakurrak katua geldiaraztea erabaki/ nahi zuen Txakurrak txoria(k) salbatzea/ laguntzea/ askatzea erabaki/ nahi zuen ADITZA (geldiarazi/ erreskatatu/ lagundu)-tzea	0 1
A14.	Saiakera	Txakurra katua(ri) behera tira/ bota/ hozka/ eraso/ isatsetik/ buztanetik heldu zion/ heltzen dio Txakurra ADITZA (behera tira/ bota...)-tzen saiatu zen	0 1
A15.	Eraitza	Txakurrak katua uxatu/ aldegin arazi/ harrapatu/ ikaratu Katuak txorikumea askatu/ alde egiten utzi Txoria/-k salbatuta zegoen/ zeuden / onik atera zen/ ziren	0 1
A16.	BET erreakzio bezala	Txakurra lasaitu/ pozik/ harro/ zegoen txorikumea erreskatatu/ salbatuta Katua haserre/ amorratuta zegoen/ gaizki sentitzen zen/ ikaratuta/ mina hartuta/ isatzeko minez Txoria/-k lasai(tuta)/ pozik/ salbatuta zegoen/zeuden Txori-ama lasai(tuta) / pozik zegoen	0 1
A17.	Puntuak guztira 17tik:		

B. Egitura konplexutasuna

SE sekuentzia kopurua sequences	H sekuentzia soil kopurua (S eta E gabe)	HS / HE sekuentzia kopurua	HSE sekuentzia kopurua
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Barne Egoera adierazteko Terminoak (BET)

C1.	<p>BET adibide kopuru totalak. BETen artean daude:</p> <p>Pertzepzio-terminoak adz.: <i>ikusi, entzun, sentitu, aditu, usaindu...</i></p> <p>Egoera psikologiko-terminoak adz.: <i>egarrituta, goseak, nekatuta, minduta ...</i></p> <p>Konszientzia-terminoak adz.: <i>bizirik, esna(tuta), adi, argi egon...</i></p> <p>Emozio-terminoak adz.: <i>triste, pozik, haserre, kezkatuta, ikaratuta, etsita, beldurtuta, harro, alai, seguru (sentituz), lasai, harrituta...</i></p> <p>Pentsatu-aditzak adz.: <i>nahi, pentsatu, uste, jakin, ahaztu, erabaki, sinestu, plana izan/ egin ...</i></p> <p>Esan-aditzak adz.: <i>esan, deitu, oihu egin, garraisi egin, buila atera, hots egin, abisatu...</i></p>
-----	---

II Atala: Ulermena (Kontaketa)

		Erantzun zuzenen adibideak	Erantzun okerren adibideak	Puntuak
0	Gustatu al zaizu ipuina?	Beroketa galdera, puntuatzen ez duena		
D1.	Zergatik atera zen hegan txori-ama? (1-2 irudiak seinalatu) (1. Gertaera: Helburua/ BET abierako gertaera bezala)	Jan/ zizare/ harra/ lortu nahi du txorikumeentzat Txorikumeei ADITZA (jana eman...)-teko Txorikumeak goseak daude	Lanera joaten da/ joan behar du Aitatxori jana ematera joango da Ikaratuta/ izututa dago	0 1
D2.	Zer moduz, nola sentitzen dira txorikumeak? (1 irudia seinalatu) (BET abierako gertaera bezala)	Gaizki/ goseak Jana nahi dute	Ongi/ ondo/ pozik/ harrituta/ bakarrik/ ikaratuta/ izututa	0 1
D3.	<i>(D3 galdetu, kasu honetan bakarrik: haurrak D2 ondo erantzuten badu, baina azalpenik eman gabe. D2n ondo erantzun badu, puntu bat eman D3n eta segi D4ra.)</i> Zer uste duzu, zergatik ote daude txorikumeak gaizki/ gosetuta? ¹³	Ahoak/ mokoak zabaldua dauzkatelako/ jan eske Garraisika ari dira: "gosetuta gaude/ jana nahi dugu" Ama jan bila joan zen/ har/ zizare batekin etorri zen umeei jaten emateko Txorikumeak beti egoten dira goseak (esanahi generikoa)	Pozik daude/ kantari ari dira Amarekin joan nahi dute Katuarekin ikaratuta daude/ kasua ikusi eta beldurtuta daudelako Gaizki/ ikaratuta amak hegan alde egin duelako	0 1
D4.	Zergatik igo da katua zuhaitz gainera? (3. irudia seinalatu) (2. Gertaera: Helburua)	Txorikumea harrapatu/ jan/ hil nahi duelako. Txorikumea ADITZA (harrapatu, hil, jan...)-t(z)eko Ezin eutsi/aguantatu txorikumea han ikusita Amak alde egin duela/ ama joaten denean aprobetxatzen du Katuei txoriak jatea gustatzen zaie (esanahi generikoa)	Txorikumeekin jostatzeko	0 1
D5.	Zer moduz, nola sentitzen da katua? (5-6 irudia seinalatu) (BET erreakzio bezala)	Gaizki/ (oraindik) gosetuta/ haserre/ amorratuta/ triste/ ikaratuta/ minduta/ tonto/ penarekin	Ondo/ gustora/ pozik/ jostatzeko/ korri egiteko gogoarekin/	0 1
D6.	<i>(D6 kasu honetan bakarrik galdetu: haurrak D5 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D5 ondo erantzun</i>	Ez zituen txorikumeak lortu/ ez zuen asmatu Txakurraren beldur/ txakurrarekin beldurtuta dago	Pozik/ alai/ jostalari/ hegan hasten da/ hala ematen du/ Txakurrak katuari isatsetik/	0 1

¹³ Haurrak D2ren erantzunean esandako BET bera erabili.

	<i>badu, puntu bat jarri D6n eta segi D7ra.)</i> Zer uste duzu, zergatik sentitzen ote da katua gaizki/ gosetuta/ ikaratuta....? ¹⁴	Txakurrak eraso/ hozka/ harrapatu/ isatsetik tira/ bota... egin dio <i>D5-en erantzuna "gaizki/ haserre" izan bada, orduan D6-rea izan daiteke: oraindik gosetuta</i>	buztanetik heldu zion Txakurrak katua jan nahi du Ez dakit	
D7.	Zergatik heltzen dio txakurrak katuari isatsetik/ buztanetik? (5. <i>irudia seinalatu</i>) (Gertaera 3: Helburua)	Txoriak salbatu/ erreskatatu/ lagundu/ babestu nahi ditu/ ...-tzea erabakitzen du Katua geldiarazi/ katuak txoriak askatzea nahi du/ ...-tea erabakitzen du Txoriak ADITZA (salbatu, erreskatatu, lagundu, babestu...)-tzeko Txoriak ez jateko/ hiltzeko/ zauritzeko	Txoria berak jan nahi du/ katua jan nahi du/ katuarekin jostatzeko/ Txakurrek gorrotoa die katuei/ txakurrei ez zaizkie katuak gustatzen (esanahi orokorra)	0 1
D8.	Imaginatuz txakurrak txoriak ikusten dituela. Nola sentituko (ote) da? (6. <i>irudia seinalatu</i>) (BET erreakzio bezala)	Ondo/ ederki/ pozik/ lasaituta/ alai/ gustora/ harro/ laguntzaile Babesle/ heroi bezala Babestea gustatzen zaio	Gaizki/ haserre/ amorratuta/ triste/ tonto/ damututa/ gosetuta "katua harrapatu behar dut"	0 1
D9.	(D9 kasu honetan bakarrik galdetu: <i>haurrak D8 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D8 ondo erantzun badu, puntu bat jarri D9n eta segi D10era.)</i> Zergatik uste duzu txakurra ondo/pozik/ gustora/... sentitzen dela? ¹⁵	Katua geldiarazi zuen/ lortu zuen katuak handik alde/ ihes egitea Txoriak salbatu/ erreskatatu/ lagundu zituen Ikusten du txoriak salbatuta/ pozik/ zauritu gabe daudela Orain katua ez da berriro etorriko	Irrifarrez dago/ hala ematen du Ez zuen katua lortu Txoriak berak jan nahi ditu Katuarekin haserre dago	0 1
D10.	Zein nahiago/ maite du gehiago txori-amak, katua ala txakurra? Zergatik?	Txakurra(k)- eman arrazoi bat gutxienez- txorikumea (salbatu/ lagundu/ erreskatatu zuen/ katua uxatu zuen/ txoriekin ondo portatu zen	Katua/ ez dakit, beste erantzun desegokiren bat	0 1
D11.	Puntuak guztira 10etik:			

¹⁴ Haurrak D5en erantzunean esandako BET bera erabili.

¹⁵ Haurrak D8ren erantzunean esandako BET bera erabili.

Protokoloa. Antxumeen Ipuina.

Kontaketa / Birkontaketa / Eredupuina

Haurren izen-abizenak: _____

Jaiotze data: _____

Testatze data: _____

Adina, testaren egunean (urte; hilabeteak): _____

Sexua: _____

Aztertzailearen izen-abizenak: _____

H₂-rekin hasitako adina (urte; hilabeteak): _____

Haur-eskolan hasitako data: _____

Haur-eskolaren izena: _____

Ziurta ezazu gutunazal guztiak mahai gainean daudela testa hasterako. Presta ezazu saioa grabatzeko hots grabagailua. Grabazioa beroketa hasi aurretik abiarazi.

Beroketa

Galdetu, adibidez: *nola izena du zure lagun onenak? Telebistan zer gustatzen zaizu ikustea? Gustatzen al zaizu ipuinak kontatzea? Gustatzen al zaizu ipuinak entzutea?*

Jarraibidea

Kontaketarako Jarraibidea

Haurren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest?*

Lehen bi irudiak zabaldu. Esan haurrari: *ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen. Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: “Kontaidazu ipuina” (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: “besterik?”, “segi”, “konta idazu gehiago”, “goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean”. Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: “Bukatzen duzunean esan e?”.*

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Birkontaketarako Jarraibidea

Haurren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu. Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. Lehenengo, istorio osoa ikusi ondo. Prest? Aurrena ipuina nik kontatuko dizut eta gero zuk niri kontatu.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da (1 irudia seinalatuz): Behin batean ahuntz-ama batek bere ume bat uretara erori eta larri zegoela ikusi zuen. Salto batean uretara sartu zen, antxumea salbatzeko. Azeri gosetu batek ama uretan ikusi, eta esan zuen marmarka: mmm, bikain, begira zer daukagun belazean!*

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak bistan egongo dira hala). *Ahuntz-amak umeari bultza egin eta uretatik atera zuen, baina ez zuen azeria ikusi. Ama pozik zegoen, antxumea ez zen ito eta. Bitartean, azeri gaiztoak salto egin zuen, beste antxumea harrapatu nahi zuelako. Antxumeari heldu zion. Inguruan hegan zebilen txori adoretzu batek antxumea arrisku handian zegoela ikusi zuen. Azeria geldiarazi eta antxumea salbatzea erabaki zuen.*

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6rako irudi guztiak ikusteko moduan egongo dira hala). *Txoriak esan zion azeriari: "Utzi antxumea pakean". Eta orduan hegan jaitsi eta azeriari hozka egin zion isatsean/ buztanean. Azeriak antxumea askatu zuen eta txoriak azeria uxatu zuen. Txoria oso pozik zegoen antxumea salbatu zuelako, eta azeria goseak/jan gabe gelditu zen.*

Eta hemen amaitzen da ipuina.

Irudiak zabaldu, lehenengo 2ak haurrak bakarrik ikusteko moduan. Esan haurrari: *orain ipuina zuk kontatzea nahi dut. Irudiak ikusi, eta saiatu ipuina ahalik eta ondoan kontatzen.* Haurra hasi nahi ezean dabilela irudituz gero, ondorengo bultzagarria erabil daiteke: *"Kontaidazu ipuina"* (irudia seinalatuz). Haurrak lehen 2 irudiak kontatzen amaitutakoan hurrengo biak zabaldu (1-4 irudiak ikusteko moduan). Prozesua berriro egin, ipuina bukatu arte. Ipuinaren erdian haurra isilik geldituz gero, ondorengo bultzagarriak erabil daitezke: *"besterik?", "segi", "konta idazu gehiago", "goazen ikustera zer gehiago gertatzen den ipuinean"*. Haurra isiltzen bada, kontatzen bukatu duela adierazi gabe, orduan esan: *"Bukatzen duzunean esan e?"*.

Haurrak bukatzen duenean, zoriondu, eta, ondoren, ulermen-galderak egin.

Eredu-ipuinerako Jarraibidea

Haurraren parean eseri, berari begira. Esan iezaiozu: *Begira, hemen 3 gutunazal daude. Gutunazal bakoitzean ipuin bat dago. Bat aukeratu eta kontatu egin behar didazu.* Irudiak zabaldu, sekuentzia osoa haurrak (berak bakarrik) ikusteko moduan. *Lehenengo, istorio osoa ikusi, eta prest zaudenean, esan. Prest? Nik ipuina kontatuko dizut, eta gero galdera batzuk egingo dizkizut.*

1 eta 2 irudiak zabaldu. *Ipuina hemen hasten da (1 irudia seinalatuz): Behin batean ahuntz-ama batek bere ume bat uretara erori eta larri zegoela ikusi zuen. Salto batean uretara sartu zen, antxumea salbatzeko. Azeri gosetu batek ama uretan ikusi, eta esan zuen marmarka: mmm, bikain, begira zer daukagun belazean!*

3 eta 4 irudiak zabaldu (1etik 4ra bitarteko irudiak bistan egongo dira hala). *Ahuntz-amak umeari bultza egin eta uretatik atera zuen, baina ez zuen azeria ikusi. Ama pozik zegoen, antxumea ez zen ito eta. Bitartean, azeri gaiztoak salto egin zuen, beste antxumea harrapatu nahi zuelako. Antxumeari heldu zion. Inguruan hegan zebilen txori adoretzu batek antxumea arrisku handian zegoela ikusi zuen. Azeria geldiarazi eta ahuntzumea salbatzea erabaki zuen.*

5 eta 6 irudiak zabaldu (1etik 6rako irudi guztiak ikusteko moduan egongo dira hala). *Txoriak esan zion azeriari: "Utzi antxumea pakean". Eta orduan hegan jaitsi eta azeriari hozka egin zion isatsean/ buztanean. Azeriak antxumea askatu zuen eta txoriak azeria uxatu zuen. Txoria oso pozik zegoen antxumea salbatu zuelako, eta azeria goseak/jan gabe gelditu zen.*

Eta hemen amaitzen da ipuina.

Eta hemen amaitzen da ipuina esan ondoren, hasi ulermen-galderak egiten.

Puntuazio-orria. Antxumeen Ipuina.

I Atala: Ekoizpena

A. Ipuinaren Egitura; B. Egitura konplexutasuna; C. Barne Egoera Terminoak (BET)

A. Ipuinaren Egitura

		Erantzun zuzenen adibideak¹⁶	Puntuak
A1.	Hasiera	Erreferentziako denbora edota tokia, adz. behin batean/ egun batean/ aspaldian... Baso batean/ belaze batean/ belardi batean/ laku baten ondoan/ erreka-ondo batean	0 1 2 ¹⁷
<i>1. Gertaera: Ama/ ahuntza (Gertaerako pertsonaiak: antxumea eta ama/ ahuntza)</i>			
A2.	BET abierako gertaera bezala	Antxumea larri zebilen/ izututa/ arriskuan zegoen/ laguntza behar zuen/ (laguntza eske) oihu egin zuen/ amari hots egin zion <Ama/ Ahuntza/ Guraso, eta abar-(e)k> antxumea izututa/ arriskuan/ itotzen/ igerian egin ezinik zegoela <u>ikusitu zuen/ zuten</u> < Ama/ Ahuntza/ Guraso, eta abar> kezkatuta zeuden antxumea uretan zegoen eta	0 1
A3.	Helburua	Ahuntz-amak umea lagundu/ salbatu/ erreskatatu/ uretatik atera/ uretatik ateratzea nahi zuen umea ADITZA (lagundu, salbatu, erreskatatu...)-tzea	0 1
A4.	Saiakera	Ahuntz-ama uretara korrika joan zen Ahuntz-ama bultzatzen/ laguntzen dio Ahuntz-ama saiatu zen + ADITZA (lagundu, bultza)-tzen/ -tzeko	0 1
A5.	Emitza	Ahuntz-amak antxumea uretatik atera/ uretatik kanporatu/ salbatu / erreskatatu/ ateratzen lagundu zuen Antxumea uretatik kanpora/ aterata/ salbatuta zegoen	0 1
A6.	BET erreakzio bezala	Ahuntz-ama pozik zegoen/ lasaituta Antxumea lasaituta/ gustora/ pozik/ alai zegoen/ beldurrik gabe	0 1
<i>2. Gertaera: azeria (Gertaerako pertsonaiak: azeria eta antxumea)</i>			
A7.	BET abierako gertaera bezala	Azeriak ama beste aldera begira <u>ikusitu zuen</u> / umea bakarrik zegoela <u>ikusitu zuen</u> / jana zegoela <u>ikusitu zuen</u> Azeria gosetuta zegoen/ pentsatu zuen “ze goxoa/ gozoa”	0 1
A8.	Helburua	Azeriak antxumea jan/ harrapatu/ hil nahi zuen ADITZA (jan, harrapatu, lortu, hil...)-tzea /-tzeko	0 1
A9.	Saiakera	Azeriak salto egin zuen/ antxumearen aldera salto egin zuen Azeria antxumea harrapatzen/ heltzen saiatu zen	0 1
A10.	Emitza	Azeriak antxumea(ri) lortu/ heldu/ harrapatu/ hartu zuen Azeriak ia + ADITZA (lortu, harrapatu zuen)	0 1

¹⁶ Zalantza izanez geroz, edo haurren erantzuna puntuazio-orri honetan agertzen ez bada, begiratu eskuliburuan.

¹⁷ Zero puntu, erantzunik ez badago; puntu 1, erantzun zuzenagatik; 2 puntu, biak denbora eta tokia adieraziz geroz.

A11.	BET erreakzio bezala	Azeria pozik zegoen Antxumea ikaratuta zegoen/ negarrez/ minez garrasika ari zen	0 1
<i>Gertaera 3: Txoria (Gertaerako pertsonaiak: txoria, azeria eta antxumea)</i>			
A12.	BET abierako gertaera bezala	<Txoria, belea, eta abar> -k ahuntza arriskuan zegoela <u>ikusitu zuen</u> / azeriak ahuntza harrapatu/ lortu zuela <u>ikusitu zuen</u> Antxumea arriskuan zegoen	0 1
A13.	Helburua	Txoriak azeria geldiaraztea erabaki/ nahi zuen Txoriak antxumea laguntzea/ babestea / salbatzea erabaki/ nahi zuen ADITZA (geldiarazi, erreskatatu, lagun...)-tzea	0 1
A14.	Saiakera	Txoria azeriari isatsean hozka/ isatsetik tiraka ari zen/ ari da Txoriak azeriaren isatsari heldu/ tira/ azeria harrapatu /azeriari eraso Txoria saiatu + ADITZA (azeria uxatzen)	0 1
A15.	Emaitza	Txoriak azeria uxatu/ ikaratu/ alde eginarazi zuen Azeriak antxumea askatu/ joaten utzi Antxumea seguru/ salbatuta zegoen/ onik atera zen	0 1
A16.	BET erreakzio bezala	Txoria lasaituta/ pozik/ (antxumea salbatu/ erreskatatu izanaren) harro zegoen Azeria haserre/ triste zegoen/ gaizki sentitzen zen/ amorratuta/ beldurtuta/ minez/ isatseko minez Antxumea/k lasaituta/ pozik/ seguru zen/ziren Ahuntz-ama lasaituta zegoen/ pozik	0 1
A17.	Puntuak guztira 17tik:		

B. Egitura-komplexutasuna

SE sekuentzia kopurua	H sekuentzia soil kopurua (S eta E gabe)	HS / HE sekuentzia kopurua	HSE sekuentzia kopurua
B1.	B2.	B3.	B4.

C. Barne Egoera adierazteko Terminoak (BET)

C1.	<p>BET adibide kopuru totalak. BETen artean daude:</p> <p>Pertzepzio-terminoak adz.: <i>ikusitu, entzun, sentitu, aditu, usaindu...</i></p> <p>Egoera psikologiko-terminoak adz.: <i>egarrituta, goseak, nekatuta, minduta ...</i></p> <p>Konszientzia-terminoak adz.: <i>bizirik, esna(tuta), adi, argi egon...</i></p> <p>Emozio-terminoak adz.: <i>triste, pozik, haserre, kezkatuta, ikaratuta, etsita, beldurtuta, harro, alai, seguru (sentituz), lasai, harrituta...</i></p> <p>Pentsatu-aditzak adz.: <i>nahi, pentsatu, uste, jakin, ahaztu, erabaki, sinestu, plana izan/ egin ...</i></p> <p>Esan-aditzak adz.: <i>esan, deitu, oihu egin, garrasi egin, buila atera, hots egin...</i></p>
------------	---

II Atala: Ulermena (Kontaketa)

		Erantzun zuzenen adibideak	Erantzun okerren adibideak	Puntuak
0	Gustatu al zaizu ipuina?	Beroketa-galdera, puntuatzen ez duena		
D1.	Zergatik zegoen ahuntz-ama uretan? (1-2 irudiak seinalatu) (1. Gertaera: Helburua/ BET abierako gertaera bezala)	Antxumea salbatu/ lagundu/ erreskatatu nahi du antxumea ADITZA (lagundu, salbatu, erreskatatu)-tzeko Antxumearekin kezkatuta Antxumea laguntza eske negarrez zegoen/ arriskuan/ larri/ ikaratuta	Igerian/ jostatzen dabil/ bainu bat hartu nahi du/ garbitu nahi du/ ahuntzumea garbitzeko/ Freskatzeko/ Edateko	0 1
D2.	Zer moduz sentitzen da antxumea? (uretako antxumea erakutsi, 1.irudian) (BET abierako gertaera bezala)	Gaizki/ ikaratuta/ arriskuan/ izututa Baten batek salbatzea nahi du	Ongi/ pozik/ alai/ jolasean/ hoztuta/ freskatuta/ hotzak/ gosetuta/ egarrituta/ zikina/ garbia/ tonto samar	0 1
D3.	(D3 galdetu, kasu honetan bakarrik: haurrak D2 ondo erantzuten badu, baina azalpenik eman gabe. D2n ondo erantzun badu, puntu bat eman D3n eta segi D4ra.) Zergatik uste duzu gaizki/ ikaratuta/ arriskuan/ izututa eta abar sentitzen dela? ¹⁸	Uretara erori da/ ezin da uretatik atera/ itotzen ari da/ ez daki igerian egiten Garraisika ari da/ builaka "lagundu! Itotzen ari naiz!" Umeek ez dakite igerian egiten (esanahi generikoa)	Gosetuta/ egarrituta dago/ igerian / urarekin jostatzen dabil/ debekatuta zegoen han egotea	0 1
D4.	Zergatik egiten du salto azeriak? (3. irudia seinalatu) (2. Gertaera: Helburua)	Antxumea lortu/ hil/ jan nahi du antxumea ADITZA (lortu/ hil/ jan)-tzeko / nahi du Ezin eutsi/aguantatu antxumea han ikusita/ ama begira ez dagoenean / urruti dagoenean aprobetxatzen du Azeriei antxumeak jatea gustatzen zaie (esanahi generikoa)	Antxumearekin jostatzeko	0 1
D5.	Zer moduz, nola sentitzen da azeria? (5-6 irudiak seinalatu) (BET erreakzio bezala)	Gaizki/ (oraindik) gosetuta/ haserre/ amorratuta/ triste/ ikaratuta/ mina hartuta/ tonto/ triste	Ongi/ pozik/ alai/ jostatzeko gogoarekin/ korrika	0 1
D6.	(D6 kasu honetan bakarrik galdetu: haurrak	Ez zuen antxumea lortu/ ez zuen asmatu	Azeria ihes egiten ari da/ hala ematen du	0 1

¹⁸ Haurrak D2ren erantzunean esandako BET bera erabili.

	<i>D5 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D5 ondo erantzun badu, puntu bat jarri D6n, eta segi D7ra.)</i> Zergatik uste duzu azeria is feeling gaizki/ ikaratuta/ gosetuta/ triste eta abar sentitzen dela? ¹⁹	Ikaratuta dago/ txoriaren beldur da Txoria erasotzen/ hozka egiten/ harrapatzen ari zitzeaion/ azeriari isatsetik hozka egiten ari zitzeaion <i>D5eko erantzuna “gaizki/ gosetuta” bada, D6ren erantzuna hau izan daiteke: “oraindik gosetuta dago”</i>	Txoriak azeriaren janaria harrapatu zuen Txoriak azeria jan nahi zuen Ez dakit	
D7.	Zergatik egiten dio hozka txoriak azeriari isats/buztanean? <i>(5. irudia seinalatu)</i> (Gertaera 3: Helburua)	Antxumea salbatzea/ erreskatatzea/ laguntzea/ babestea erabakitzen/ nahi du Azeria geldiaraztea erabaki/ nahi du Azeriari ahuntza aska arazten dio ADITZA (salbatu, erreskatatu, lagun)-tzeko Ahuntza inork ez jan/ hil/ zauritzeko	Berak jan nahi du ahuntza Azeria jan nahi du/ azeriarekin jostatzeko Txoriek gorroto die azeriei/ ez zaizkie azeriak gustatzen (esanahi generikoa)	0 1
D8.	Imagina ezazu txoriak ahuntzak ikusten dituela. Zer moduz sentituko (ote)da txoria? <i>(6. irudia seinalatu)</i> (BET erreakzio bezala)	Ongi/ pozik/ alai/ lasaituta/ gustora/ harro/ laguntzaile bezala Babesle/ heroi bezala ahuntzak babestea gustatzen zaio	Gaizki/ triste/ haserre/ amorratuta/ penatuta/ tonto/ gosetuta “azeria lortu behar dut”	0 1
D9.	<i>(D9, kasu honetan bakarrik galdetu: haurrak D8 ondo erantzun badu, baina azalpenik eman gabe. D8 ondo erantzun badu, puntu bat jarri D9n, eta segi D10era.)</i> Zergatik uste duzu txoria ongi/ alai/ pozik eta abar sentitzen dela? ²⁰	Azeria geldiarazi/ azeriari alde eginarazi dio Ahuntza salbatu/ erreskatatu/ lagundu zuen Ikusten du ahuntzak seguru/ pozik/ zauririk gabe daudela Orain azeria ez da itzuliko	Irrifarrez dago/ hala ematen du Ez du azeria harrapatu Antxumea berak jan nahi du Azeriarekin haserre dago	0 1
D10.	Zein nahiago du ahuntz-amak, azeria ala txoria? Zergatik?	Txoria – eman arrazoi bat gutxienez – (antxumea salbatu/ lagundu zuen / azeria uxatu zuen/ ondo portatu zen ahuntzekin	Azeria/ Ez dakit/ beste erantzun desegokiren bat	0 1
D11.	Puntuak guztira 10etik:			

¹⁹ Haurrak D5en erantzunean esandako BET bera erabili.

²⁰ Haurrak D8ren erantzunean esandako BET bera erabili.

Galdetegia

1. Haurraren izena (izena, abizena) _____

2. Jaiotze-data _____

3. Haurzaindegi/ haur-eskolara/ eskolara joaten al da orain?

Bai, haurzaindegi/haur-eskolara noiztik _____(urte, hilabete)

Ez

Baiezkoan, zer motatako haurzaindegi/ haur-eskolara?

Elebiduna

Elebakarra H1= haurraren ama-hizkuntza

Elebakarra H2 = haurraren bigarren hizkuntza

Beste bat, zein motatakoa?

Bai, eskolara

noiztik _____(urte, hilabete)

Ez

Baiezkoan, zer motatako eskolara?

Elebiduna

Elebakarra H1= haurraren ama-hizkuntza

Elebakarra H2 = haurraren bigarren hizkuntza

Beste bat, zein motatakoa?

4. Zein lurraldetan jaio zen?

H1en lurraldean, zeinetan? _____

H2ren lurraldean, zeinetan? _____

Beste lurralde batean, zeinetan? _____

5. Noiztik bizi da zure haurra H2ren lurraldean? _____ (urteak, hilabeteak)

6. Zenbatgarren umea da?

1.a

2.a

3.a

Beste bat bada, jarri zenbakia: ____a

7. Zenbat urterekin esan zituen zure haurrak lehenengo hitzak?

____ urte, ____ hilabeterekin

8. Inoiz kezkatu al zaitu zure haurraren hizkerak?

Ez

Bai. Zehaztu, zergatik: _____

9. Ba al da inor zure familian hizkuntza-arazoak izen dituenik?

Ez

Bai, zehaztu nork? _____
adz., amak, aitak, anai-arrebaren batek/batzuk

10. Zure haurrak izan al du inoiz entzumen arazorik?

Entzuteko arazoak

Ez

Bai

Belarri infekzio ugariak

Ez

Bai, zenbat? _____

(belarriko) drainatze edo drenajeak

11. Zure haurrak normal entzuten al du, zure usterako?

Ez

Bai

12. Gurasoei buruzko informazioa						
	Gurasoaren lehen-hizkuntza (H1) zehaztu	Gurasoaren bigarren-hizkuntza (H2) zehaztu	Gurasoak hitz egiten dakizkien gainerako hizkuntzak zehaztu	Noiztik bizi da gurasoa Euskal Herrian?	Gurasoaren ikasketa maila	Gurasoaren lanbidea
Ama / 1. Gurasoa						
Aita / 2. Gurasoa						

13. Zein hizkuntzatan hitz egiten diozu haurrari?

Amak/ 1. gurasoak

- Amaren lehen-hizkuntzan (H1)
- Amaren bigarren-hizkuntzan (H2)
- Bietan, amarenlehen eta bigarren hizkuntzan
- Beste hizkuntzaren batean, zehaztu zein _____

Aitak / 2. gurasoak

- Aitaren lehen-hizkuntzan (H1)
- Aitaren bigarren-hizkuntzan (H2)
- Bietan, aitarenlehen eta bigarren hizkuntzan
- Beste hizkuntzaren batean, zehaztu zein _____

14. Zein hizkuntzatan hitz egiten du zure haurrak orain?

- Haurraren H1ean
Hau da: _____
- Haurraren H2n
Hau da: _____
- Besteren batean/ batzuetan.
Hau da/ hauek dira: _____

15. Zein hizkuntza entzuten ditu zure haurrak?

- Haurraren H1a
- Haurraren H2a
- Beste hizkuntza bat(zuk),
Hau da/ hauek dira: _____

16. Noiztik izan du zure haurrak harremana/ esperientzia H2rekin?

- Jaiotzatik
- Lehen urtebetetzearen aurretik
- 2 urte bete aurretik
- 3 urte bete aurretik
- 5 urte bete aurretik
- ____ urte zituenetik

17. Zure haurrak ba al du H2rekiko kontakturik

- Haur-eskolan / eskolan?
- Lagunekin?
- Anai-arrebekin/ gurasoekin/ beste ahaideekin?
- Telebista/ ordenagailua/ liburuetan
- Beste testuinguru batzuetan _____

18. Adieraz ezazu, gutxi gora behera, ehunekoetan, zure haurrak zenbateko esperientzia duen hizkuntzekin egunean zehar (egun osoko jarduerak kontuan izanda)?

Bere lehen-hizkuntza (H1)	Bere bigarren-hizkuntza (H2)	Beste hizkuntza(k)
☐ %25	☐ %25	☐ %25
☐ %50	☐ %50	☐ %50
☐ %75	☐ %75	☐ %75
☐ %100	☐ %100	☐ %100

19. Adieraz ezazu, zure haurrak duen hizkuntza erabiltzeko duen trebezia, dagokion gelaskan markatuaz	Oso ondo	Ondo	Ez oso ondo	Zergaizki				
Zer moduz <u>ulertzen du</u> bere lehen-hizkuntzan (H1)?								
Zer moduz <u>ulertzen du</u> bere bigarren-hizkuntzan (H2)?								
Zer moduz <u>hitz egiten du</u> bere lehen-hizkuntzan (H1)?								
Zer moduz <u>hitz egiten du</u> bere bigarren-hizkuntzan (H2)?								
20. Zein hizkuntzatan hitz egiten du ondoen, zure usterako? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Bere H1en ☐ Bere H2an ☐ Beste hizkuntza baten. Hau da _____ 								
21. Zure usterako, ba al du haurrak hizkuntzaren bat (beste bat edo batzuk baino) erabili nahiago duena? <ul style="list-style-type: none"> ☐ Ez ☐ Bai, zein? _____ 								
22. Adierazi, mesedez, zure haurrarekin zenbatero aritu zaren ondoko jardueretan azkeneko hilabetean	Haurraren lehen-hizkuntzan (H1)			Haurraren bigarren-hizkuntzan (H2)				
	Behin ere ez	Hilabetean 2tan	Astean behin edo 2tan	la egunero	Behin ere ez	Hilabetean 2tan	Astean behin edo 2tan	la egunero
Ipuinak kontatzen								
Liburuak irakurtzen								
Kantuak entzuten edo kantatzen								
Telebista/ DVD/ filmak ikusten/ ordenagailu-jokoetan								

Ipuinetako gidoiak

Ondorengo istorio-gidoiak Eredu-ipuin edota Birkontaktetarako estimuluak dira. Gidoiak parekotuta daude makro- eta mikroegiturari dagokienean eta kodeketa eta analisia gidatzeko erabil daitezke.

Ipuinaren egituraren osagaiak eta barne-egoera adierazteko terminoak honela markatuta daude behezagoko gidoietan:

Helburua Saiakera.. Emaitza *Barne-egoera adierazteko terminoak*

Txorikumeak (Hitz-kopurua, guztira: 130)

1/2 Irudiak: Behin batean txori-ama batek bere umeak oso *gose-tuta* zeudela *ikus-i* zuen. Habiatik/Kabitik hegan atera zen txorikumeentzako janari bila joateko. Katu *gose-tu* batek ama habiatik/kabitik ateratzen *ikus-i*, eta *miauka* esan zuen: “mmm, bikain! Begira zer daukagun habian/kabian!”

3/4 Irudiak: Txori-ama bere umeentzako zizare/har handi batekin itzuli zen, baina ez zuen katua *ikus-i*. *Pozik* zegoen bere txorikumeei halako zizare/har goxoa ekarrita. Bitartean, katu *gaiztoa* zuhaitzera igotzen hasi zen, txorikume bat harrapatu nahi zuelako. Txorikumeetako bati heldu zion. Inguruan zebilen txakur *adoretsu* batek txorikumeak arrisku handian zeudela *ikus-i* zuen. Katua geldiarazi eta txorikumeak salbatzea erabaki zuen.

5/6 Irudiak: Katuari *esan* zion: “Utzi txorikumeak pakean”. Eta orduan katuari isatetik/buztanetik heldu eta zuhaitzetik behera botu zuen. Katuak txorikumea askatuzuen eta txakurrak katua uxatu zuen. Txakurra oso *pozik* zegoen txoriak salbatzea lortu zuelako, eta katua *goseak/jan gabe* gelditu zen.

Antxumeak (Hitz-kopurua, guztira: 130)

1/2 Irudiak: Behin batean ahuntz-ama batek bere ume bat uretara erori eta *larri* zegoela *ikus-i* zuen. Salto batean uretara sartu zen, antxumea salbatzeko. Azeri *gose-tu* batek ama uretan *ikus-i*, eta *esan* zuen *marmarka*: mmm, bikain! Begira zer daukagun belazean!

3/4 Irudiak: Ahuntz-amak umeari bultza egin eta uretatik atera zuen, baina ez zuen azeria *ikus-i*. Ama *pozik* zegoen, antxumea ez zen ito eta. Bitartean, azeri *gaiztoak* salto egin zuen, beste antxumea harrapatu nahi zuelako. Antxumeari heldu zion. Inguruan hegan zebilen txori *adoretsu* batek antxumea arrisku handian zegoela *ikus-i* zuen. Azeria geldiarazi eta antxumea salbatzea erabaki zuen.

5/6 Irudiak: Txoriak *esan* zion azeriari: “Utzi antxumea pakean”. Eta orduan hegan jaitsi eta azeriari hozka egin zion isatsean/buztanean. Azeriak antxumea askatu zuen eta txoriak azeria uxatu zuen. Txoria oso *pozik* zegoen antxumea salbatu zuelako, eta azeria *goseak/jan gabe* gelditu zen.

Katua (Hitz-kopurua, guztira: 135)

1/2 Irudiak: Behin batean katu *jostalari* batek tximeleta hori bat *ikusi* zuen sasi/zuhaixka baten gainean. Salto egin zuen, tximeleta harrapatu nahi zuelako. Bitartean, mutiko bat *pozik* zetorren arrantza egitetik, balde/pertz bat eta baloi bat eskuetan. Katua tximeletaren atzetik zebilen eta hari *begira* jarri zen mutikoa.

3/4 Irudiak: Tximeletak azkar-azkar alde egin zuen hegan, eta katua sasitara/zuhaixkara erori zen. *Mina hartu* zuen eta oso *haserre* zegoen. Mutikoak hartu zuen *sustoarekin* baloiak ihes egin zion eskutik. Baloia pirika uretara zihoala ikusi zuenean *negarrez esan* zuen: “Oh ez!, hara nire baloia!” *Triste* zegoen eta baloia berreskuratu nahi zuen. Bitartean, katua mutikoaren baldeaz/pertzaz *konturatu* zen eta *pentsatu* zuen: “arrain bat harrapatuko dut”.

5/6 Irudiak: Tarte horretan mutikoa kanaberarekin baloiari uretatik tiraka hasi zen. Ez zen *konturatu* katuak arraina harrapatu ziola. Bukaeran, katua *gustora* zegoen halako arrain goxoa jaten eta mutikoa *pozik* zegoen bere baloia berreskuratuta.

Txakurra (Hitz-kopurua, guztira: 136)

1/2 Irudiak: Behin batean txakur *jostalari* batek sagu gris bat *ikusi* zuen zuhaitz baten ondoan eserita. Salto egin zuen, sagua harrapatu nahi zuelako. Bitartean, mutiko bat *pozik* zetorren erosketak egitetik, poltsa bat eta puxika/globo bat eskuetan. Txakurra saguaren atzetik zebilen eta hari *begira* jarri zen mutikoa.

3/4 Irudiak: Saguak azkar-azkar alde egin zuen korrika eta txakurrak zuhaitzaren kontra jo zuen. *Mina hartu* zuen eta oso *haserre* zegoen. Mutikoak hartu zuen *sustoarekin* puxika/globoak ihes egin zion eskutik. Puxika/globoa zuhaitz gainera zihoala *ikusitakoan esan* zuen, *negarrez*, “Oh ez!, hara nire puxika/globoa!”. *Triste* zegoen eta bere puxika/globoa berreskuratu nahi zuen. Bitartean, txakurra mutikoaren poltsaz *konturatu* zen eta *pentsatu* zuen: “saltxitxa bat harrapatuko dut”.

5/6 Irudiak: Tarte horretan, mutikoa puxika/globoari tiraka hasi zen, zuhaitzetik jaisteko. Ez zen *konturatu* txakurrak saltxitxa harrapatu ziola. Bukaeran, txakurra *gustora* zegoen halako saltxitxa goxoa jaten eta mutikoa *pozik* zegoen baloia berreskuratuta.